

**YLIVIESKAN SEUTUKUNTA
TOIMINTAKERTOMUS 2016**

**Ylivieskan seutukuntayhdistys ry.
seutuvaltuusto nn.05.2017**

YLIVIESKAN SEUTUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

YLIVIESKAN SEUTUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

<i>1. Hallinnointi</i>	3
<i>2. Luottamushenkilöstö ja hallitus</i>	3
<i>3. Henkilöstö</i>	4
<i>4. Projektitoiminta ja tulokset</i>	4
<i>5. Yhteistyö ja muu toiminta</i>	8
<i>6. Kuvaus seutukunnan hallinnoimista hankkeista</i>	9
<i>7. Seutukunnan rahoittamat merkittävimmät muiden hallinnoimat hankkeet</i>	12
<i>8. Seutukunnan talous</i>	12
<i>9. Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen</i>	12
<i>10. Seututyön toiminnassa esiintyvät riskit</i>	12
<i>11. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä</i>	13

1. Hallinnointi

Seutukuntayhdistys hallinnoi vuonna 2016 kolmen vuoden kestäviä EU:n rakennerahoilla rahoitettuja yliseudullisia alueellisia projekteja yritystoiminnan kehittämisessä (yritystoiminnan kehittämisen kärkihankkeet): Rajaton, Tuottava Työ, PPVerkkopalvelu ja IBD (pk-yritysten viennin askeleet). Tuottava Työ -projekti (työhyvinvoinnin ja tuottavuuden kehittäminen) jatkui seutukuntakohtaisena Ylivieskan seutukuntayhdistyksen toimiessa päähallinnoijana konsortiopartnerina Taukokangas. Rajattomassa (toimialariippumaton pääasiallisesti mikroyritysten liiketoiminnan kehittäminen) päähallinnoijana jatkoi Ylivieskan seutukuntayhdistys konsortio partnereina Kalajoen yrityspalvelukeskus, YTEK Oy, Nihak, Raahen seudun yrityspalvelut ja Haapaveden – Siikalatvan seudun kuntayhtymä. Rajattomassa edelleen kohdistettiin projektipäällikön panosta Oulaisiin hyvinvointialan kehittämiseen. PPVerkkopalvelut jatkui (suurhankkeisiin yritysten aktivointi) päähallinnoijana Haapaveden – Siikalatvan seudun kuntayhtymä konsortio partnereina Ylivieskan seutukuntayhdistys, Nihak ry ja Raahen seudun yrityspalvelut. Meripohjan metallin hankkeessa Ylivieskan seutukuntayhdistys jatkoi konsortio partnerina, jossa päähallinnoijana toimi Raahen seudun yrityspalvelut. Hankkeessa on mukana useita seutukuntia, ammattikorkeakouluja ja Oulun yliopisto.

Lisäksi seutukuntayhdistys hallinnoi alueellisen Sievin tuotantopuiston toimintamallin esiselvityshanketta (Elyn toimintaympäristötuki), josta käynnistettiin jatkona Digiajan Tuotantopuiston esisuunnitteluhanke Aiko -rahoituksella (alueelliset innovaatiot ja kokeilut/Pohjois-Pohjanmaan liitto), pienten yritysten minimikroyritysten selvityshanketta ja yritysryhmien aktivoinhanketta (Yrityspuhti), minimikroyritysten yritysryhmähanketta (SomeBoost) sekä Merijärven ja Alavieskan kunnille kohdennettua Eteenpäin -hanketta (pitkäaikaisyöttömien työllistämisen aktivointi) konsortio partnereina kuntien 4H yhdistykset.

Loppuun saatettiin kunnallista nuorisotoimea tukeva nuorisotiedotushanke (erillinen OPM:n rahoitus mobiilisovelluksen kehittämiseen (MoBidigi-hanke).

Seutukuntayhdistyksen toimintasuunnitelma vuodelle 2016 hyväksyttiin seutuvaltuuston syyskokouksessa, ja vuoden 2016 jäsenmaksuksi päätettiin 10 €/asukas.

Seutuhallitus kokoontui 2016 yhteensä 9 kertaa, joista yksi kokous tehtiin kirjallisella käsittelyllä.

2. Luottamushenkilöstö ja hallitus

Seutuvaltuuston puheenjohtajana toimi Juhani Kärki Oulaisista. I varapuheenjohtajana Markku Autio Sievistä ja II varapuheenjohtajana Eero Kippola Ylivieskasta

Seutuvaltuuston kokoonpano oli seuraava:

ALAVIESKA varsinaisina

Eija Jutila, Olavi Simi

Varajäseninä

Kaija Hannula, Pauli Huttunen

KALAJOKI varsinaisina

Juha Nivala, Raili Myllylä,
Ritva Mäntymäki, Heidi Pasanen,
Eero Kinare

Varajäseninä

Sami Hänninen, Tarmo Hihnala,
Anu Prittinen, Päivi Hiitola,
Antero Haapasaari

MERIJÄRVI varsinaisina

Antti Sakko, Juhani Alaranta

Varajäseninä

Kirsti Nivala, Päivi Saukko

OULAINEN varsinaisina

Juhani Kärki, Aini Mäkelä,
Pekka Rahkola, Virpi Takalo-Eskola

YLIVIESKAN SEUTUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

Varajäseninä

Veli Tirilä, Merja Krapu,
Jorma Kortesoja, Arja-Maija Stenroth

SIEVI varsinaisina

Markku Autio, Keijo Kukkonen,
Marko Koskela

Varajäseninä

Heli Korpi, Ahti Hannula,
Ari Sipilä

YLIVIESKA varsinaisina

Kaisa Haapakoski, Heikki Jokinen,
Pauli Korpi-Tassi, Samuli Kärkinen,
Eero Kippola, Juha Liukkonen

Varajäseninä

Jouko Ylimäki, Tarja Koutonen,
Asko Männistö, Kaija-Maija Perkiö,
Juhani Löfbacka, Esko Elsilä

Seutuhallituksen kokoonpano oli seuraava:

Ylivieska: Terho Ojanperä (varalla Juha Liukkonen), Juha Pylväs (varalla Kaisa Haapakoski);
Kalajoki: Jukka Puoskari (varalla Raili Myllylä),
Esko Valikainen (varalla Sirkka Alho);
Oulainen: Esa Sippola (varalla Pekka Heiska),
Pekka Rahkola (varalla Virpi Takalo-Eskola);
Sievi: Janne Tervo (varalla Jukka Linna);
Merijärvi: Kari Jokela (varalla Päivi Saukko);
Alavieska: Olli Ikonen (varalla Teijo Visuri).

Seutuhallituksen puheenjohtajana toimi Olli Ikonen Alavieskasta ja varapuheenjohtajana Kari Jokela Merijärveltä.

Seutuhallituksen esityslistat ja kokouskutsut lähetettiin perinteisesti tiedoksi Ylivieskan seutukunnan seutuvaltuuston puheenjohtajistolle ja Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntahallituksen jäsenille, jotka voivat osallistua kokouksiin puheoikeudella.

3. Henkilöstö

Yhdistyksen henkilöstö kahtenakymmenenä toimintavuotena oli:

Seutujohtaja Timo Kiema, strateginen ja operatiivinen seutukuntatyön johtaminen, projektijohtajan tehtävät

Seutusihiteeri Jukka Koivisto, seututoimiston ja projektien tukitehtävät, projektien maksatukset ja muut taloushallinnon tehtävät

Projektipäällikkö Pirjo Jylhä-Ollila/Tuottava Työ – projekti

Projektipäällikkö Tapio Rasmus, PK-yrityksen kansainvälistymisen askeleet - projekti.

Kehitysinsinööri Sirpa Nevanperä, PK-yrityksen kansainvälistymisen askeleet –projekti ja Yrityspuhti- ja SomeBoost -hankkeet.

Projektipäällikkö Merja Haukipuro, Oulu South Crea aktivointi- ja selvityshanke sekä Oulun Eteläisen nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden (Mobi-Digihankkeen lopputyöt)

Projektipäällikkö Antti Kotka, PPVerkkopalvelut

Projektipäällikkö Sari Andersson, Rajaton.

Osa-aikainen selvityshenkilö Esko Säaskilahti, Digiajan Tuotantopuiston esisuunnitteluhanke

Edellisvuosien tapaan seutukuntayhdistys oli ulkoistanut kirjanpidon ja palkanlaskennan.

Yhdistyksen henkilöstön määrä vuonna 2016 oli 8,5 henkilötyövuotta. Näistä 3,5 henkilötyövuotta toteutui määräaikaisin työsopimuksin.

Timo Kiema toimi oman toimensa ohella kaikkien projektien projektijohtajana.

4. Projektitoiminta ja tulokset

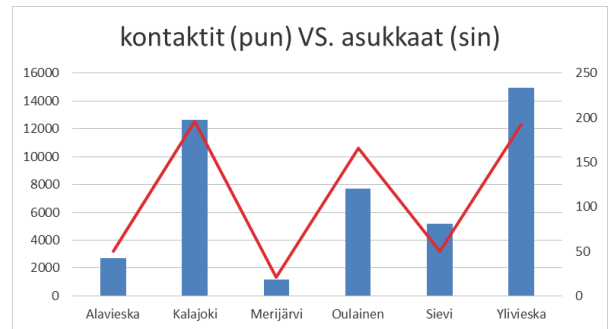
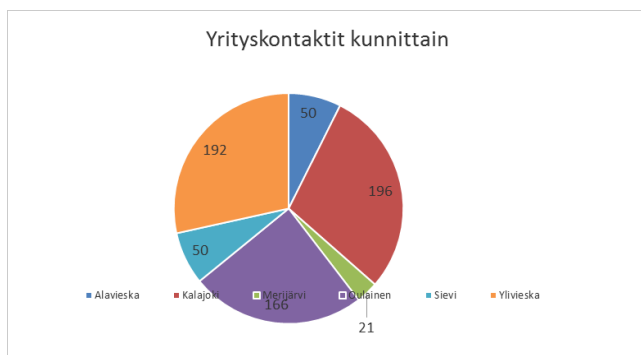
Vuonna 2016 yritystoiminnan kehittämisen ja osaamisen hankkeista kohdassa 1 mainittujen yritystoiminnan kehittämishankkeiden lisäksi oppilaitosten hallinnoimina olivat käynnissä teollinen internet lii-

YLIVIESKAN SEUTUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

ketoiminnan mahdollistajana (TILT) Centria Ylivieskan hallinnoimana, Mikroryittäjyyden kasvualusta Oulun Eteläisen instituutin hallinnoimana, Rakennustuoteteollisuuden tiekartta 2025 Centria Ylivieskan päähallinnoijana ja kumppaneina Oulun Eteläinen instituutti ja Jedu, Tuotannollisen toiminnan kehittämisen esiselvitys (TUTOES) Oulun Eteläisen instituutin hallinnoimana konsortiopartnerina Centria Ylivieska ja Kevyet kestävät rakenteet Oulun Eteläisen instituutin hallinnoimana.

Hanketiimi käsitteli kaikki hankkeet ja vuoden 2016 tapaan alle 5 000 euron rahoituksista teki päätökset. Yli 5 000 euron hankkeiden seurahoituksesta hanketiimi antoi lausunnon seutuhallitukselle, joka teki lopulliset rahoituspäätökset. Maaseututiimi ei käsitellyt varsinaisesti yhtään hanketta 2016, koska maaseuturahaston yleishyödyllinen hanketoiminta muuttui maaseutuyritysten kehittämiseen eikä maatilojen kehittämistä voitu enää rahoittaa maaseuturahaston yleishyödyllisten kehittämishankkeiden kautta. Maaseuturahaston hankkeisiin pyydettiin yksittäisiä lausuntoja maaseututiimiltä kirjallisesti ja hankkeet varsinaisesti käsiteltiin seutukunnan hanketiimissä.

Yrityskontakteja on 2016 II -neljänneksen mennessä ollut yhteensä 675 kpl. Toimenpiteiden piirissä yrityksiä oli lähes 300 2016 I -neljänneksen mennessä. Yhdistyksen asiakashallintajärjestelmää uudistetaan ja kontakteja ja toimenpiteitä ei ole voitu siirtää järjestelmään koko 2016 vuodelta.

Vuoden vaihteessa kontaktoiduista yrityksistä varsinaisten toimenpiteiden piirissä oli noin 50 % yrityksistä. Huom. Näissä luvuissa ei ole mukana jäsenkuntien tai oppilaitosten hallinnoimat hankkeet

Yrityspalvelut

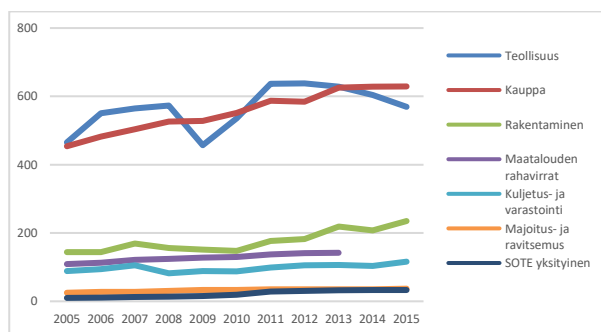
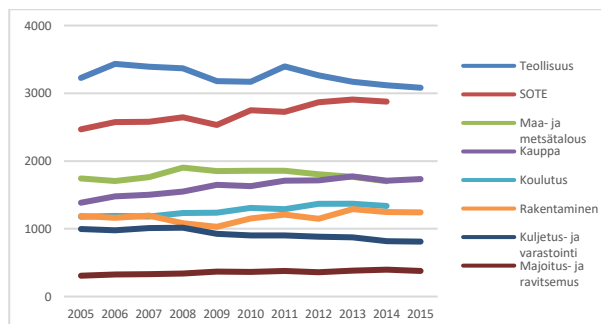
Vuoden 2016 aikana selkeytettiin Ylivieskan seutukunnassa verkostoperiaatteella toimivan seudullisten yrityspalveluiden toimintatapaa niin, että seutukuntayhdistys tuottaa hanketoiminnalla lisäarvoa kuntien yritysneuvontaa ja seutukuntayhdistys keskittyy yritystoiminnan hanketoiminnassa isojen kärkihankkeiden hallinointiin ja toteuttamiseen. Varsinaista kuntien yrityspalvelutoimintaa seutukuntayhdistys ei kunnille 2016 tehnyt lainkaan. Alla on esitetty seutukuntayhdistyksen perustehtävät.

YLIVIESKAN SEUTUKUNTAYHDISTYS		
Projektipalvelut	Aluekehitys	Edunvalvonta
<ol style="list-style-type: none"> Seutukunnan kärkihankkeiden valmistelu, hallinnointi ja toteutus Jäsenkuntien avustaminen hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa Seutukunnan kuntien erilliselvikset Seudullisten kehityshankkeiden osarahoittaminen 	<ol style="list-style-type: none"> Seutustrategian valmistelu ja toteutus Aluekehitystyön tulosten arviointi Seutukunnan/kuntien vetovoiman kannalta erityiskysymykset 	<ol style="list-style-type: none"> Alueen ammatillisen koulutuksen turvaaminen ja kehittäminen Alueen saavutettavuuden kehittäminen Alueen ja yrityskehittämisen rahoituskysymykset

2016 seutujohtaja käynnisti seutustrategian päivityksen, johon liitteenä hanketiimi laati

2016 kuntalähtöisen yritysneuvonnan päälinjaukset.

Tärkeimpien toimialojen ja työpaikkojen kehitys

Teollisuudessa ja rakentamisessa jatkuu kaksijakoinen tilanne. Toiset yritykset kärsivät edelleen taantumasta ja osassa yrityksiä on piristymisen merkkejä. Teollisuuden työpaikat ja liikevaihto ovat vuoden 2015 vielä selvästi laskusuunnassa ja ollut useamman vuoden. Yleisesti on teollisuudessa piristymisen merkkejä. Suurhankkeet kuten Fennovoima ja muut luovat uutta mahdollisuutta yrityksille, mutta vaativat isoja urakoita tai toimituksia, joita ei pysty tarjoamaan kuin isot tai hyvin pitkälle erikoistuneet pienemmät yritykset. Hanketyössä on kiinnitetty huomiota siihen, että päähankkijoiden aliurakointien aktivointiin tulee panostaa. Seutukuntaan teollisuusinvestointeja koneisiin ja laitteisiin ja tuotantotiloihin on kohtuullisella tasolla tapahtunut, mutta ollaan kaukana ta-

sosta, joka muuttaisi positiiviseksi kokonaisuudessa teollisuuden liikevaihdon kasvun ja työpaikat.

Kaupan ala

Kaupan alalla 2015 tilastoissa lievää laskua on nähtävissä alalla, mutta 2016 – 2017 piristymisen merkkejä on olemassa. Verkkokaupan kehitys vaikuttaa eniten erikoiskauppaan. Kuitenkin dramaattiset vaikutukset ovat ennakoitua pienemmät eivätkä tapahdu nopeasti. Digitalisaation hyödyntäminen kaupan tuottavuudessa, asiakaspalvelussa mm. tulee olemaan merkittävä kilpailutekijä. Kalajoella ja Sievissä on uutta paikallista kauppakeskusrakentamisestakin tapahtumassa. Joitakin liikkeitten lakkauttamisia on tapahtunut.

Matkailu

Matkailun kehittyminen painottuu seudulla selkeästi Kalajoella, jossa toimintaympäristön kehittämiseen on jatkuvasti panostettu, mm. Hiekkasärkillä merkittävä Marina-kaavan valmistelu ja Kalajoen Hiekkasärkkien matkailukeskuksen toimintaympäristön kehittämishanke on menossa. Koko toimiala on lievässä kasvussa, vaikka toimiala ei ole liikevaihdolta ja työntekijöiltä suuri. Majoitus- ja ravitsemustoiminnan välilliset ja imagovaikutukset ovat merkittäviä koko seudun vetovoimaan.

Hyvinvointiala

Yksityiset sosiaalialan ja terveyden alan työpaikat ovat jatkaneet kasvuaan. Julkisessa näkyy maakunnanhallinnon SOTE -uudistus ja SOTE alan kustannustehokkuuden kehittäminen työpaikkojen laskuna. Muutoksia, joita SOTE:n rakenteellinen maakuntahallinnon uudistus ja digitalisaatio aiheuttavat, ei voi vielä ennakoita. Vaikutukset voivat olla suuriakin, jos palveluverkkoon tulee suuria muutoksia maakunnan eteläosan osalta. Tähän

pyritään edunvalvonnalla vaikuttamaan, että fyysistä palveluvarusta työpaikkoja ei häviä maakunnan eteläosasta merkittävästi. Tällä on vaikutusta myös koulutusresursseihin. Yksityisen hyvinvointialan merkitys on varsin pieni seutukuntatasolla, mutta maakuntahallinnon SOTE -uudistus voi tuoda uutta kasvua yksityiselle sektorille. Haasteeksi muodostuu pienten yritysten kyky uudistua ja sopeutua SOTE -uudistukseen. Hanketoiminnalla ja yritysneuvonnalla on edelleen 2016 pyritty pienten yritysten liiketoiminnan kehittämiseen (Rajaton -hanke).

Muut toimialat

Julkisten työpaikkojen osuus on reilusti yli 4000 (koulutus ja SOTE). Maatalous työllistää 1700 henkilöä. Haastavinta on, että julkisten työpaikkojen määrä tulevaisuudessa laskee. 2013 – 2014 on maataloudessa, koulutuksessa ja SOTE:ssa työpaikkoja menetetty 190, eniten 100 työpaikkaa julkisessa SOTE:ssa. Maataloudessa haasteet jatkuvat tuottajahintojen osalta, toisaalta kotimaisen ruuan ja raaka-aineitten arvostus nousee. Elintarviketuotannon osuus on Ylivieskan seutukunnan hyvin pientä. Ala työllistää vähän alle 200 henkilöä. Rakentamisessa ja kuljetuksessa ja varastoinnissa on positiivista kehitystä. Alat yhteensä työllistävät merkittävästi seutukunnassa yli 2000 henkilöä. Biotalous on ladattu suuria odotuksia, mutta sen merkitys on vielä vähäinen. Sievin etanolitehdas on tosin edelleen mahdollista toteutua. Toisaalta on vaikea arvioida koko biotalouden vaikutusta, koska termit eivät ole vakiintuneita. Energia-alan osalta on seutukunta mukana Centria amk:n Ylivieskan yksikön Pohjoisen Interregin Arctic Energy hankkeessa, jossa hajautettua energian tuotantoa kehitetään sekä yhdessä Centrian kanssa on ollut mukana Itämeren Interregin hankevalmistelussa, joka koskee energiatehokkuutta. Pohjoisen Interregissä on Centria saanut läpi Artic Innovation Profitable -hankkeen.

Edunvalvonta

Edunvalvonnan merkitys kasvaa tulevaisuudessa entisestään. Valtion talouden suurin kustannuserä tulee julkisen sektorin koosta ja erityisesti sen tuottavuudesta. Ylivieskan seutukunnassa paine ammatilliseen koulutukseen ja SOTE:n resursseihin on suuret. Seutukunta on pärjännyt tähän saakka kohtuullisen hyvin ammatillisen koulutuksen resursseissa. Yliopisto osaamista alueella on Kerttu Saalasti Instituutin kautta (ent. Oulun Eteläisen instituutti). Tosin kustannuspaineissa instituutti on siirtänyt resurssit Nivalaan. Ammattikorkeakoulutuksen yksiköt niin Oulaisissa kuin Ylivieskassa toteuttavat tutkintoon johtavaa koulutusta monimuotona. II-asteen koulutuksen leikkaukset ovat olleet varsin rajuja Jokilaaksojen koulutus- ja kuntayhtymässä (Jedu). Ammatillinen koulutus on suuressa muutoksessa, kun koulutus perustuu hyvin paljon työssäoppimiseen jatkossa. Alueen edunvalvonnalla koulutusresursseihin vaikuttaminen on vaikeaa, mutta seutukunta ja alue voi tukea koulutuksen kehittämistä ja työelämäyhteyksiä sekä toimia strategisena partnerina TKI-toiminnan edistäjänä ja toteutuskumppanina. Centria ammattikorkeakoulun Ylivieskan toimintoista Ylivieskan kaupungin aloitteesta käytiin neuvottelut toiminnan siirtämisestä Oulun ammattikorkeakoulun osaksi. Neuvottelut eivät kuitenkaan johtaneet käytännön toimiin. Centria ammattikorkeakoulun Ylivieskan yksikön tilanne on hankala, koska pääkampus on toisessa maakunnassa ja toisessa vaalipiirissä. Tilanteeseen ei näytä olevan muuta mahdollisuutta, kun Ylivieskan yksikkö jatkaa Centria ammattikorkeakoulun yhteydessä. Toinen suuri edunvalvonnan kysymys oli 2016 SOTE:n resursointi Pohjois-Pohjanmaan eteläosassa. Lopullista päätöstä ei vielä Valviralta ole saatu synnytyksen jatkumiseen Oulaskaalla. 2016 ei vielä ollut tietoa maakuntahallinnon SOTE-uudistuksen vaikutuksista maakunnan eteläosan palveluvarustukseen. 2017 tilanne selkeytyy ja on seutukunnankin edunvalvonnan keskeisiä asioita ammatillisen koulutuksen lisäksi. Loppuvuodesta 2016 4 seutukunnan seutujohtajat

YLIVIESKAN SEUTUKUNNAN TOIMINTAKERTOMUS 2016

(Ylivieska, Raahe, Nivala – Haapajärvi ja Haapavesi – Siika) pohtivat edunvalvonnan tehostamisesta mm. 4 seutukunnan yhteisen edunvalvontastrategian laatimisella.

Logistiikan osalta näyttää siltä, että junavuoroja tulee lisää, kun matkustajamäärät ovat kasvaneet. VR aikoo muuttaa keskipäivän junayhteyksiä Helsingin ja Tampereen välillä niin, että ne palvelevat paremmin väliasemia. Uusia yhteyksiä ovat muun muassa aamuvuoro Oulusta Seinäjoelle ja iltapäivävuoro Tampereelta Ouluun. Uudet junayhteydet aloittavat liikennöinnin juhannusviikolla kesäkuussa 2017.

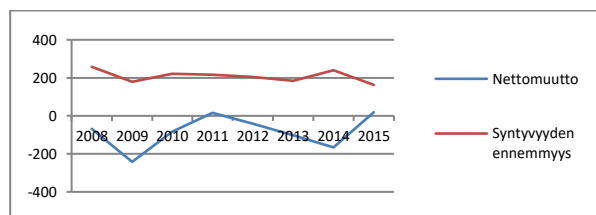
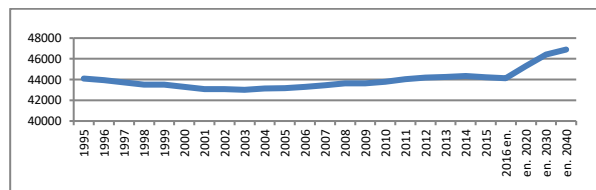
Merkittävä infran parantaminen on 2016 saadut tiedot rahoituksesta valtatie 27 perusparantamisesta Ylivieskan keskustan osuudelta sekä Ylivieskan rautatieaseman ratapihan järjestelyihin. Mm. Alavieskassa edistettiin keskustien korjaamista.

Seutukunnan numeerinen kehitys

Seuraavassa taulukossa on esitetty muutamien yleistavoitteiden toteutumista.

	2015 toteuma	2016 toteuma
Työttömyysaste	13,3 %	12,3 %
Työvoima	19 478	19 380
Väestön kasvu		
▪ asukasluku	44215	44126 (ennakko)
▪ nettomuutto	+ 19	
▪ väestön lisäys	- 114	- 89 (ennakko)
▪ syntyvyyden enemmyys	+ 163	
Bruttokansantuote (€/as)	27 621 (13)	20 752 (14)

Väestö on edelleen vähentynyt 2016 monen vuoden kasvun jälkeen -114/2015 ja -89/2016/ennakotieto henkilöä. Nettomuutto ja syntyvyys vaihtelevat vuosittain. Kuntien välillä on eroja. Tiedot päivittyvät seutuvaltuustoon. Ylivieska on jatkanut ennakkotiedonkin perusteella kasvua. Väestön kasvu Ylivieskaan tulee pääasiallisesti seutukunnan kuntien ulkopuolelta ympäri Suomea.

5. Yhteistyö ja muu toiminta

Neljän seutukunnan yhteistyö on tiivistynyt isoissa yritystoiminnan kärkihankkeiden toteutuksessa. 4 seutujohtajaa ovat säännöllisesti myös tavanneet 2016 ja suunnitelleet alueellisen yhteistyön tiivistämistä maakuntahallinnon uudistukseen varautumisessa. Raahan suuntaan Pyhäjoelle yhteistyö ydinvoimalahankkeen konkretisoituessa on lisääntynyt jatkuvasti. Rannikolla seutukunnan kunnista Kalajoki tekee paljon suoraa yhteistyötä Raaheen ja Pyhäjoelle, mutta myös muitten seutukunnan kuntien osallistumista on lisätty ns. Hanhikiviryhmien työskentelyyn. Oulun suuntautuva yhteistyö hanketoiminnassa on jatkunut.

Maakuntaliiton toimesta on kokoontunut maakunnan elinvoimaryhmä. Työskentelyyn on osallistunut hanketiimi kokonaisuudessa.

Pohjois-Pohjanmaan eteläosan seutukuntien yhteistyö on jatkunut ammatillisen koulutuksen ja osaamisen teemoilla 2016. Yhteistyössä seutukuntaorganisaatioiden kanssa on toteutettu Oulun Eteläisen korkeakoulutuksen (OEK) osaamisstrategiaa. Strategiaan liittyen 2016 saatiin päätökseen uusista selvitystöistä rakennustuoteteollisuuden tiekartta ja tuotannollisen toiminnan johtamisen tilan arviointi alueen yrityksistä.

Perämerenkaaren yhdistyksen jäsenenä seutukuntayhdistys on jatkanut vuonna 2016.

6. Kuvaus seutukunnan hallinnoimista hankkeista (päivitetään kokonaisuudessa)

PK-yrityksen kansainvälistymisen askeleet (IBD)/Tapio/päivitetään

Tavoite: Hankkeen keskeisin tavoite on yritysten henkilökuntien kansainvälistymistaitojen ja osaamisen kehittämisen kautta saada alueen yrityksiin lisää kansainvälistä kauppaa, kasvattaa yritysten lii Hankkeen hallinnoijana on Nivala-Haapajärven seutukunta ry. Osatoteuttajina ovat Ylivieskan seutukuntayhdistys ry ja Raahen seudun yrityspalvelut.

Budjetti: 411 753 €
ESR/ELY: 304 697 €
YSK/kunnat: 49 893 €
Yritykset: 57 163 €

Toteuma: Vuoden 2015 aikana on järjestetty Ylivieskan seutukunnan yrityksille mahdollisuus osallistua 10 eri messutapahtumaan joko osastolle tai vierailuille. On järjestetty erilaisia info- ja koulutustilaisuuksia. Hankkeen henkilöstö on osallistunut kymmeneen eri infotilaisuuteen, joita on markkinoitu myös yrityksiin. Hankkeeseen yritysrahoituksen maksamiseen on sopimuksellisesti sitoutunut 34 yritystä. Lisäksi muita yrityksiä on ollut ilmaisissa koulutustilaisuuksissa.

Tuottava Työ

Tavoite: Hankkeen tavoite on parantaa työntekijöiden työkuntoa, osaamista, motivaatiota, johtamista niin, että työn tuottavuus kasvaa. Hanke tarjoaa yrityksille koulutusta, ohjausta, neuvontaa ja muita toimia tavoitteen saavuttamiseksi, Taukokangas Oy toimii hankkeen osatoteuttajana. Hankkeeseen otetaan 5-10 ns. pilot-yritystä, joiden

kanssa Taukokangas keskittyy löytämään hyviä käytäntöjä ja keinoja, joilla työhyvinvointia suhteessa työn tuottavuuteen voidaan mitata. Hanke tarjoaa yrityksille mm.: työhyvinvointi- ja työkontokartoituksia, ammatillista lyhytkestoista koulutusta, työkykyä ja työn hallintaa tukevaa työelämäkoulutusta ja ohjausta, mm ikäjohtaminen (= iän huomioiminen johtamisessa), vertaisoppimista, johtajille ja esimiehille ja muuta ohjausta ja konsultointia työn tuottavuuden parantamiseksi.

Budjetti: 2014 – 2017 545 766 €
ESR/ELY: 430 000 €
Seutukunta: 75 266 €
Oulainen: 26 500 €
Taukokangas: 14 000 €

Toteuma: Hankkeessa jatkaa Taukokankaan koordinoimana 14 aktiivista pilot-yritystä. Pilotteja on tuettu työnohjauksellisin keinoin ja asiantuntijoiden avulla, tavoitteena mm johdon ja esimiesten roolin, vastuiden ja työnjaon selkeyttäminen. Osalla on keskitytty fyysiseen kuntoon. Hankkeen työryhmä on seurannut pilottien kehitystä. Kullekin yritykselle pyritään löytämään tuottavuuden ja työhyvinvoinnin korrelaatiota kuvaavat mittarit. Piloteille ja muille yrityksille suunnatut, hyvinvointia tukevat ammatilliset ja muut koulutukset ja infot työn tehokkuuden ja työnkyvyn parantamiseksi jatkuvat. Yritysjohtajat ovat jatkaneet, koontuen kerran kuussa vertaistukiryhmään. Ryhmässä keskitytään henkilöstön johtamisen eri osa-alueisiin, asiantuntijoiden johdolla. Esimiehille on syksyllä käynnistynyt vastaava vertausryhmä. Hankkeessa on v 2017 loppuun mennessä mukana 46 eri organisaatiota/yritystä ja henkilöitä 486, joista 24 % yli 54-vuotiaita.

Rajaton/Sari/päivitetään

Tavoite: Tavoitteena on pienten ja keskisuurten yritysten liiketoiminnan kehittäminen eri elinkaarivaiheissa. Yrityksissä ja ympäristössä muutos-

signaalien tunnistaminen, rahoituksen hankkiminen, klusterointi, omistajanvaihdokset ja yritysten kehittämö- /värkkäämöpalvelut.

Budjetti: 1,85 milj.€

EAKR/PPL: 1,3 milj.€

Seutukunta: 70 000€

Muut seutukunnat/kunnat: 400 000€

Yritykset: 150 000€

Toteuma: Määrälliset ja laadulliset tavoitteet ovat toteutuneet aikataulussa. Osaamisen jakamisessa ja tiedonkulussa on eniten vielä tehtävää. Paljon tilaisuuksia on järjestetty konsortio partnereiden toimesta eri puolilla. Hankkeessa on Ylivieskan seutukunnassa mukana 280 yritystä.

Hankkeessa on 5 erilaista työpakettia, joista on saatavissa erillinen yksityiskohtainen raportti pyydetessä seututoimistolta.

PPVerkkopalvelut/Antti/päivitetään

Tavoite: Kilpailukykyisten yritysverkostojen kehittäminen. Uudet yritysverkostojen toimintamallit. Valmiudet erilaisiin yritysverkostojen organisoitumiseen. Hankkeessa pyritään aikaisessa vaiheessa tunnistamaan verkostoyritysten kyvykkyys nousta verkoston osaamisen avulla uudelle liiketoiminnan tasolle. Liiketoimintaosaamisen kehittäminen strategisen yritysverkoston avulla. Valmistellaan yritysverkostoille mahdollisuuksia ulkoisten rahoituskanavien hyödyntämiseen (mm. ELY, TEKES, SJOITTAJAT). Uuden tiedon tuottaminen yritysten käyttöön: Fennovoimaja muut vaikuttavat suurhankkeet. Tuotetaan tietoa eri tavoin työstettyinä suurhankkeista ja vientimarkkinoiden.

Budjetti: € 84824

EAKR/PPL: € 57886

Seutukunta: € 25142

Muut seutukunnat/kunnat: €

Yritykset: € 1796

Toteuma: Kartoitettu potentiaalisia yritysverkosto aihioita, joita tähän mennessä n.10 kpl. Kehitetty verkostoja eteenpäin ostopalvelujen avulla, jossa verkostoasiantuntijan työpanoksella kehitetty verkostoja uusien toimien ja rahoitusten suuntaan. Järjestetty useita suurhankkeisiin liittyviä tapahtumia ja yhteydenpitoja, joissa kohderyhmänä yritykset ja yrityskehittäjät. Yrityskontakteja n.160 kpl.

Minimikro yritysten esiselvitys

Tavoite:

Esiselvityshankkeen aikana on tavoitteena saada kattava näkemys pienten mikro yritysten kehittämistarpeista ja -suunnitelmista. Saadaan tietoa yritysten kasvuhaluista, mikä mahdollisesti estää kasvun, onko tarvetta palkata työntekijöitä, saada lisää näkyvyyttä, markkinoida, kehittää tuotteita ja/tai palvelua, tuotteistaa, verkostoitua, kansainvälistyä, jne.

Tavoitteena on koota yritysten tarpeista ns. kehittämissaihioita. Ne ryhmitellään ja saadaan tulokseksi ns. kehittämissuunnitelmia (esim. markkinointi, toimintajärjestelmä, näkyvyys, palvelut). Näiden pakettien alle kootaan ko. kehittämistarpeiden omaavat yritykset / yritysryhmät, joille mahdollisessa jatkohankkeessa voidaan hakea kehittämistoimia ja asiantuntija-apua.

Esiselvityshankkeen lopulla tehdään päätös, onko tarvetta hakea varsinaista kehittämishanketta. Mikäli siihen päädytään, tehdään hankehakemus alkuvuodesta.

Budjetti: 46.919€

Leader/maaseuturahasto: 46.919 €

Seutukunta: €

Muut seutukunnat/kunnat: €

Yritykset: €

Toteuma: Minimikro –hanke jatkui 30.4.2016 saakka. Tähän mennessä on kehittämistarpeita kartoitettu n. 150 yritykseltä. Hankkeen aikana on

käynnistetty yritysten tarpeiden pohjalta jo yksi yritysryhmähanke, ns. SomeBoost. Siinä tavoitteena on lisätä sosiaalinen median hyödyntämistä yritysten markkinoinnissa. Mukaan on valittu 10 yritystä. Hanke kestää 28.2.2017 saakka.

YritysPuhti/Sirpa/päivitetään

Tavoite:

Budjetti: €

Maaseuturahasto/Ely: €

Toteuma:

Digiajan Tuotantopuisto/Timo/päivitetään

Tavoite:

Budjetti: €

PPL/Aikorahoitus: €

Seutukunta: €

Muut seutukunnat/kunnat: €

Toteuma:

Meripohjola Metalli/Timo7Päivitetään

Tavoite:

Budjetti:

Toteuma:

Eteenpäin/Maija-Riitta/päivitetään

Tavoite:

Budjetti:

Toteuma:

Oulun Eteläisen alueen nuorten tieto- ja neuvontapalvelut ja Mobidigi -hanke/Merja/päivitetään

Tavoite: Nuorisotiedotuksen keskeisin tavoite on tiedottaa nuorille alueellisista ja kansallisista asioista Nivala-Haapajärven, Siikalatvan ja Ylivieskan seutukuntien kunnissa. Toiminta on vakiintumassa alueelliseksi nuoria aktivoivaksi palveluksi. Mobidigi-hankkeessa kehitetään lisäksi pelillisyyttä nuorisotyöhön, suunnitellaan pelejä sekä luodaan nuorten kanssa nuoria kiinnostavia sisältöjä uudelle responsiiviselle sivustolle. Kaksivuotinen hanke alkoi huhtikuussa 2015 ja se jatkuu 2017 maaliskuuhun asti.

Toteuma: Oulun Eteläisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelut - Settinetti toteutti nuorten tieto- ja neuvontapalveluita alueen kunnissa. Tapahtumista tiedotettiin kesästä 2015 alkaen nettisivujen lisäksi uudella mobiilisovelluksella, joka on ladattavissa ilmaiseksi sovelluskaupoista. Vuoden aikana nuorisotiedottaja tapasi lähes kaikki alueen yläkoululuokat. Mobiilisovellusta markkinoitiin samalla. Syksyllä 2015 markkinoinnissa tehosteena oli nuorisotiedottajan graffitiauto, jolla vierailtiin monilla alueen paikkakunnilla, nuorisotaloilla ja kouluissa. Graffititaiteilija maalasi auton Ylivieskan taiteiden yönä 2015 ja sen jälkeen kaikki alueen nuoret saivat tehdä siihen omia puumerkkejään. Settinetti järjesti myös graffitityöpajoja, yhden Settinetin ja Pulkkilan yläkoulun järjestämässä Demokratiapäivässä, jossa pidettiin Allianssi Ry:n kehittämän mallin mukainen nuorten kuulemistilaisuus kuntapäättäjien ja nuorten kesken. Syksyllä laitettiin käyntiin Game Days tapahtuman suunnittelu. Tapahtumakonsepti tarjoaa pelikasvatusta ja pelillisyyuskoulutusta alueen nuorisotyöntekijöille, yläkoulujen opettajille, nuorille ja nuorten vanhemmille ja se voidaan toteuttaa eri paikkakunnilla. Pilottitapahtuman toteutus Ylivieskassa siirtyi vuoden 2016 alkuun, siihen yhteistyökumppa-

neiksi sitoutuivat Centria, Jedu, Ylivieskan 4H-yhdistys, Ylivieskan kaupungin kulttuuritoimi ja nuorisotoimi sekä Jokirannan yläkoulu.

Budjetti: 107 500 €

OE seutukunnat/kunnat: 357 500 €

Ministeriöt (OKM): 50 000 €

7. Seutukunnan rahoittamat merkittävimmät muiden hallinnoimat hankkeet

Vuonna 2016 jatkui TILT (teollinen internet liiketoiminnan tukena) Centria amk Ylivieskan hallinnoimana, Mikroyrittäjyyden kasvualusta (mikroyritysten soveltava tutkimus- ja kehityshanke) Kerttu Saalasti Instituutin hallinnoimana, Kevyet kestävät rakenteet (kevyemmät kestävät rakenteet konepaja/metallituoteteollisuuteen) ja Visit Kalajoki (matkailun kansainvälisen koulutuksen kehittäminen) ja Hanhikiveen liittyvät Hankiviyhteishankkeen jatkohanke ja infoportaali (viranomaishankkeiden saatavuuden kehittäminen työmaan tarpeisiin).

8. Seutukunnan talous

Ylivieskan Seutukuntayhdistyksen tilikauden 1.1.-31.12.2016 varsinaisen toiminnan ja koko toiminnan yhteenlaskettu kokonaistulos oli alijäämäinen 5 036,57 €. Tuloksen alijäämäisyyteen vaikutti se, että käynnissä oleville projekteille ei vielä ollut 2016 vuoden lopussa kaikkea yksityisrahoitusta tulotettu hankkeitten toteuman mukaisesti, alkavissa seutukuntayhdistyksen hankkeissa poikkeuksellisesti oli aloituskustannuksia etupainotteisesti (työllisyysshanke). Yhdessä päättyneessä ESR -hankkeessa ei alv:n palautus kaikilta osin toteutunut.

Yhdistyksen taseen loppusumma oli 684 860,23 € ja oma pääoma tilikauden lopussa 426 268,36 €. Rahat ja pankkisaamiset olivat 346 821,68 € ja vieras pääoma oli yhteensä 158 825,87 €. Omavaraisuusaste oli edelleen erinomainen 62 %.

Seutuhallituksen esitys tuloksen käsittelystä:

Tilikauden alijäämä, 5 036,57 €, siirretään tilikauden ylijäämä/alijäämä – tilille.

9. Olennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Tärkeimpiä tehtäviä on ollut jatkaa uuden EU:n ohjelmakauden 2014 - 2020 seudullisia ja seutukuntien yhteisiä ja kunnallisia kärkihankkeita. Maakuntahallinnon uudistuksen tärkeimpien päälinjausten osalta seutukuntatyössä on keskitytty uuden aluekehitys- ja kasvupalvelulain muutoksiin varautumiseen sekä seurattu SOTE -uudistusta ja sen vaikutuksia seutukunnan palveluihin. Uusittu seutustrategian valmistui maaliskuussa 2017. Strategian avulla systemaattisesti valmistaudutaan maakuntahallinnon uudistukseen ja mahdollisiin seutukuntatyön muutoksiin kaudella 2017 – 2019. Edelleen Centria ammattikorkeakoulun Ylivieskan yksikön rakenteellinen uudistus ja TKI-toiminnan vahvistaminen on ollut keskeisiä edunvalvonnan tehtäviä 2016 tilikauden jälkeen sekä muun ammatillisen koulutuksen rakenteellisen tilanteen arviointi ja seuranta.

10. Seututyön toiminnassa esiintyvät riskit

Seutukuntaorganisaatiolle 20 toimintavuoden aikana on kertynyt merkittävää kumulatiivista hankeosaamista, jolloin taloudelliset riskit ovat varsin alhaiset ja yhdistyksen taloudellinen tilanne on vakaata. Riskit EU-tuen tai kansallisten tukien menetyksiin ovat vähäiset. Uudet kärkihankkeet ovat käynnissä ja uusia tärkeitä hankkeita on käynnistetty. Rahoituksista kilpailu on kiristynyt ja päärahoittajat suosivat lyhyempikestoisia hankkeita, mikä merkitsee hankevalmisteluun panostamista samalla, kun maakuntahallinnon uudistus aiheuttaa lisätöitä.

Ylivieskan seutukunnan kuntien kannalta elinkeinotoiminnan edellytyksiä kehittäväällä hanketyöllä ja alueellisen palveluvarustuksen edunvalvonnalle on edelleen arvetta EU:n ohjelmakauden loppuun

2020/2021. 1.1.2019 aloittaa uudet maakuntakeskukset (Itsehallintoalueet). Tämä voi vaikuttaa kuitenkin seutukuntatyön tehtävien täsmäntämiseen ja seutuorganisaation rakenteelliseen uudistamiseen, kun kuntien tehtävät elinvoiman kehittämisessä vahvistuvat ja SOTE:n palveluiden järjestäminen siirtyy kokonaan kunnilta maakuntahallinnolle. Edunvalvonnan vaikeus ja vaativuus lisääntyvät entisestään menestyvien maaseutumaisten alueitten kannalta kuten Ylivieskan seutukunta.

Yhdistyksen varsinaisessa toiminnassa ei oleteta kuitenkaan tapahtuvan vuoden 2017 aikana sellaista oleellista muutosta, joka aiheuttaisi riskien merkittävän kasvamisen.

11. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Merkittävä haaste on kaudelle 2017/2018 – 2020/2021 rakennerahaston kärkihankkeiden nykyisten toteutus loppuun ja kuntia/seutua/aluetta kehittävien uusien kärkihankkeiden käynnistäminen, valmistelu ja toteutus. Tätä varten seutustrategiaa on päivitetty ja keskustelua jatketaan seutukunnan jäsenkuntien kanssa ja selvitetään mahdollisuuksia 4 seutukunnan yhteistyön tiivistämiseen aluekehittämisessä ja edunvalvonnassa. Uudet projektit pääsääntöisesti seutukunnan toteuttamina tulevat olemaan yliseudullisia konsortiohankkeita, joissa seutukunta on osatoteuttajana tai päähallinnoijana.

Henkilöstön määrä ei kasva oleellisesti seutukuntatyössä ja toiminnassa. Kuntien elinvoiman kehittämisessä seutukunnan tuleva rooli ja lisäarvon tekeminen entistä enemmän korostuu. Mikäli uutta henkilöstöä on tarvetta palkat, se toteutetaan vain määräaikaisin työsuhtein.

Seutukuntayhdistyksen kannalta tärkeimmät yhteissuunnat 2016 ja tulevaisuudessa neljän seutukunnan yhteistyöalue, johon Raahen seutu tulee

mukaan entistä enemmän ja ns. Meripohjolan kehitysvyöhyke (Kokkola – Oulu). Meripohjolan kehittämisvyöhykkeen merkitys myös kasvaa entisestään. Muita kehityskäytäviä ovat valtatie 27 ja kantatien 86 suunnat mukaan lukien rautatieyhteydet. Seutukunnasta on myös tärkeä meriyhteys Kalajoen satamasta. Kansainvälinen verkottuminen on ensisijaisesti Perämerenkaarella ja jossain määrin Itämeren alueella. Fennovoiman ydinvoimalahanke Pyhäjoella ja Pohjois-Kalotin suurhankkeiden merkitys vahvistavat entisestään Ylivieskan seutukunnan, rannikon ja neljän seutukunnan yhteistyötä.